

KomBo

Kommunikationsstöd i boende
och daglig verksamhet

www.akktiv.se

Att få andra att använda AKK – framgångsfaktorer och utmaningar – evidens, erfarenheter och resultat från arvsfondsprojektet KomBo

Presentation CPUP lunchseminarium 12 feb 2025

Gunilla Thunberg, projektledare logoped forskare Dart

Arvsfondsprojekt med detta fokus

Samarbetsparter i KomBo

- Dart specialistenhet för kommunikationsstöd vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset
 - Förbundet Autism
 - Riksförbundet för barn, unga och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning
- OCH
- Vuxenhabiliteringen vid Habilitering&Hälsa i Västragötalandsregionen
 - 4 kommuner: Skellefteå, Eslöv, Skärholmen och Kungälv
 - Assistansanordnare: JAG assistans
 - Hammarlyck Rehab AB – privat utförare i Linköping: kommun och NyTida AB
 - Maria Krafft Helgesson Mariposa Academy AB – privat (digital) utbildare AKK

Film från
www.akktiv.se
- Utbildning

Informationsfilm om KomBo

Här kan du se en informationsfilm om
KomBo

Så här jobbar vi – hållbar modell utifrån evidens

1 Vägledare		De redan mest kompetenta i kommunen/verksamheten utbildas till KomBo-vägledare 4 dagars utbildning
2 KomBo		Grupper av personal i boende eller DV går KomBo utbildningen – leds av vägledare Inom assistans och habilitering blir det nätverken kring brukare/pat Kick-off 3 tim+ 6 x 2 tim+uppföljning.
3 webbstöd		Ny personal – frånvarande personal + ALLA- VEM SOM HELST Kommunikationspartnerskolan NYA Fria digitala resurser www.akktiv.se

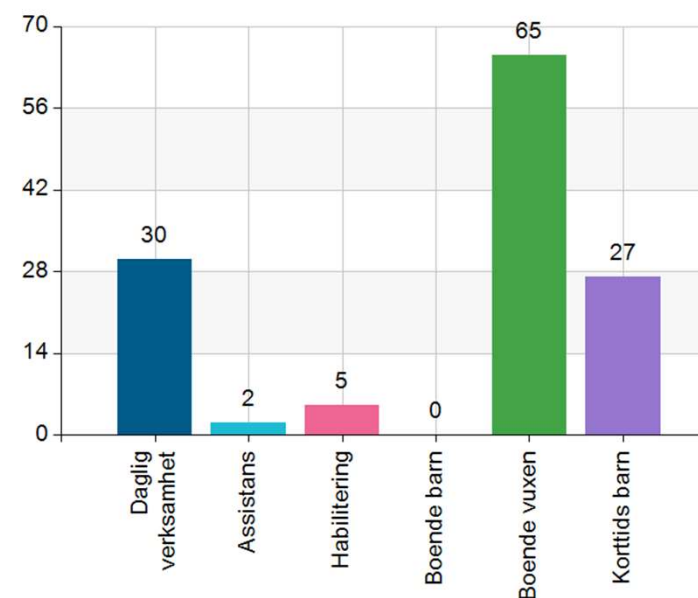

KomBo

Hur har det gått då?

Svar på 165 utvärderingsenkäter

Verksamhet	Antal	%
Daglig verksamhet	30	23,3
Assistans	2	1,6
Habilitering	5	3,9
Boende barn	0	0
Boende vuxen	65	50,4
Korttids barn	27	20,9
Total	129	100

Berglund, H., & von Lochow, V. (2022). Kunskap, användning och uppfattningar om kommunikationsstöd bland personal inom LSS-verksamhet. Magisteruppsats, Göteborgs universitet. <https://hdl.handle.net/2077/72613>

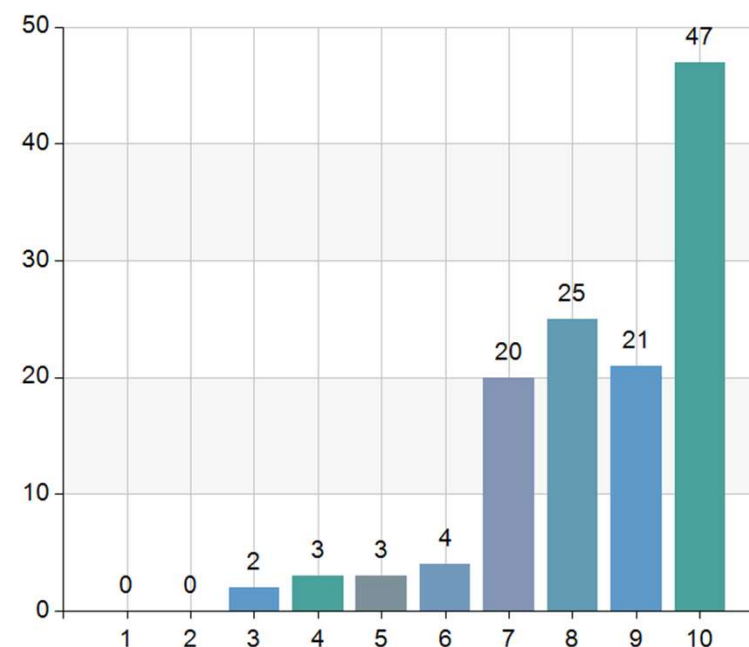
15 påståenden med svar på skala 1=stämmer inte alls , till 5=stämmer helt	Medelvärde	Median
1. Jag fick tillräckligt med information om KomBo innan jag startade.	3,61	4
2 KomBo har känts meningsfullt för mig	4,52	5
3. Jag har fått tillräckligt med utrymme att fråga och diskutera med andra under kursen.	4,46	5
4. Jag har fått tillräckligt med utrymme för egen reflektion under kursen.	4,4	5
5. Jag har uppskattat övningarna vi gjort under utbildningen.	4,38	5
6. Mellanuppgifterna har varit lärorika.	4,05	4
7. Jag har hunnit med mellanuppgifterna.	3,6	4
8. Jag fick kunskap och teori om kommunikation som hjälper mig i min yrkesroll.	4,49	5
9. Jag fick tips/strategier för att vara en stöttande kommunikationspartner som jag kan använda.	4,5	5
10. Jag vet vilka situationer som lockar till kommunikation och kan vid behov skapa sådana situationer.	4,36	4
11. Jag använder fler olika kommunikationssätt/AKK idag än innan KomBo-utbildningen.	4,07	4
12. Jag använder oftare AKK/kommunikationsstöd idag än innan KomBo-utbildningen.	4,11	4
13. Utbildningsmaterialet (sammanfattningar, bildstöd/samtalskort mm) är/har varit ett bra stöd för mig.	4,36	5
14. Omfattningen av KomBo var lagom.	4,14	4
15. Jag kommer att vilja använda det jag lärt mig.	4,76	5

18. Som helhet skulle jag ge KomBo följande poäng mellan 1 och 10, där 1 är lägst och 10 är högst:

Namn	Antal	%
1	0	0
2	0	0
3	2	1,2
4	3	1,9
5	3	1,9
6	6	3,7
7	27	16,7
8	36	22,2
9	27	16,7
10	58	35,8
Total	162	100

Svarsfrekvens

98,2% (162/165)

Statistik

Medelvärde

8,45

Median

9

Berglund, H., & von Lochow, V. (2022). Kunskap, användning och uppfattningar om kommunikationsstöd bland personal inom LSS-verksamhet. Magisteruppsats, Göteborgs universitet. <https://hdl.handle.net/2077/72613>

Metod och resultat intervjustudier

Tematisk analys Braun&Clarke 2020

Personal – deltagare i KomBo	Chefer
8 deltagare intervjuades i 3 dyader, 2 enskilt Zoom	7 chefer intervjuades på Teams
4 olika kommuner	Samma kommun
3 huvudteman:	3 huvudteman:
Närvaro av AKK i verksamheten	Ökad trygghet inom kommunikation och AKK
Stärka professionens yrkesutövning	Ökad professionell kompetens
Ökad delaktighet för brukarna	Rätten till kommunikation

Intervjustudie med chefer – tre teman

Rätten till kommunikation

GT0

” Vi [har] blivit lite modigare som personalgrupp att vi /.../ Ja, men vi kan fråga personerna [brukarna] mer vad de vill, vad de tycker, vad de tänker om saker och att vi lyfter frågor och de får svara oss och att vi är beredda att möta dom [kommunikativt] ”

Ökad trygghet inom kommunikation och AKK

” Det [KomBo] har blivit ja men en jättestor del av vår arbetsmetod mycket vi pratar om hela tiden och sen leder det ju såklart till minskat antal affektutbrott hos de som har de här beteendeeavvikelserna för vi kan på ett annat sätt försöka förstå vad det är de vill förmedla till oss /.../ Arbetsmiljön blir också bättre. ”

Ökad professionell kompetens

”/.../ att den gruppen har fått /.../ en gemensam plattform att stå på för vissa var väldigt högutbildade och duktiga, hade jobbat mycket med det [AKK] och andra kanske bara hade nosat lite på AKK och mer fått lära sig i uppdraget i här, liksom i befintlig verksamhet /.../ Så jag tyckte nog att det var viktigt att så där ja, men att alla har samma plattform att stå på, alla hört samma saker, alla resonerat tillsammans och att det var liksom givande på nåt vis”

Sipilä, J. (2024) Chefers och brukares uppfattning om personalens kommunikation i boende och daglig verksamhet i samband med utbildningsinsatsen KomBo. Göteborgs universitet: Magisteruppsats i logopedi.

Bild 10

GT0

Citaten är från den nya studien med chefsintervjuer - de kan vara kvar ev - men det viktiga är att ägna tiden fr a åt era egna erfarenheter och reflektioner kring KomBo

Gunilla Thunberg; 2024-04-23T12:53:53.232

Brukarnas åsikter

Totalt sett positivt – de flesta kände sig inlyssnade, alla kände sig delaktiga. Flera AKK-sätt användes, men högst svar för bildscheman fortfarande

Hade varit av värde med större brukarstudie – där de med större behov av AKK också deltog

Vad tror vi ligger bakom de fina resultaten?

Hur har vi lyckats höja kunskapen hos LSS-personal?

KomBo

KomBo är en resa

- Längd - uppföljning
- Grupp – kultur, så här gör vi

Kommunikation

Kommunikationsutveckling

Kommunikationspartner

AKK- Alternativ och kompletterande kommunikation

Kommunikation i motiverande aktivitet

AKK-verkstad

Hur vi får det att fungera

Uppföljning

KomBo

Görande: filmning och reflektion

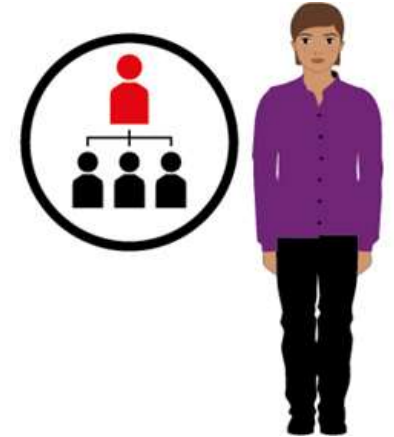
- Det är bra att läsa om eller höra om att använda AKK
- Det är bra och viktigt att se film på hur AKK-användning går till

MEN för att förändra sitt sätt att kommunicera måste de flesta människor

- ÖVA & GÖRA
- FILMA för att se sig själva och personerna – VETA vad jag vill förändra
- REFLEKTERA och DISKUTERA med kollegor
- SÄTTA MÅL och FÖLJA UPP
- Få PÅMINNELSE och REBOOSTs efter en tid, annars klingar det lätt av till det vanliga

Implementering – chefens viktiga roll

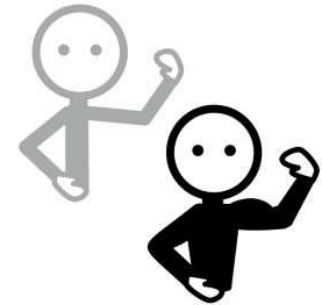

- All forskning visar att chefens roll är central för att vi ska lyckas införa nya insatser.
- Därför rekommendation att chefen deltar första gången KomBo ges i verksamheten, därefter minst tillfälle 1, 7, 8 – detta har fungerat!
- Och tagit fram:
 - Särskild chefsinformation om KomBo så att hen vet vad som krävs för att starta och genomföra KomBo
 - Chefsmanual med stöd för chefen vad som behöver fixas under vägen
 - Rekommendation om att utse KomBo-ansvarig

KomBo

KomBo-ansvarig

- En medarbetare i den aktuella arbetsgruppen med:
 - intresse och engagemang för kommunikation/AKK (måste inte vara den med mest utbildning)
 - gruppens förtroende

Uppgifterna formuleras beroende på behov hos er, men fokuserar oftast:

- Länk mellan arbetsledare, vägledare och arbetsgruppen på plats
- Se till att det funkar i lokalen; möblering, teknik, fika
- Förbereda och påminna om uppgifter, ta fram aktuellt material, fylla i närvarolista
- Påminna gruppen under uppföljningsperioden och efteråt i det fortsatta målsättningsarbetet

KomBo

Några citat från intervjustudie med personal

- *”Vi har lärt oss mycket nytt tycker ju jag /.../ just hur man kan använda sakerna [AKK-redskap]. Kommunikation, hör man det så tror man ju ofta bara att det är tal, men det är ju så mycket mer”*
- *”Det är ju otroligt givande att se när polletten faller ner, när man plötsligt kan förklara sammanhang eller någonting med AKK”*
- *”Det har stärkt oss för vi har sett väldigt mycket på det som vi gjort genom åren att dels får man också en bekräftelse på att vi faktiskt inte har tänkt fel, men vi har inte satt ord på det på det sättet”*
- *”Det är ju som sagt väldigt bra att se sig själv /.../ hur man kommunicerar, eh ... ja, det här att lyssna, att vänta in, för när vi presenterade det här att vi skulle göra det här [gå KomBo-utbildningen] för våra brukare, då var det en person som sa: ”Ja, för ni behöver lyssna, vänta in oss mer” /.../ att man tar tiden, man väntar in, man lyssnar och man låter personen själv tänka efter, så det har jag känt, tänkt efter lite mer själv för egen del”*

Wagersten, E., (2023). "Man Tänker AKK Mycket Mer Efter Utbildningen" – Intervjuer med LSS-personal Som deltagit i KomBo. Magisteruppsats, Göteborgs universitet. <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/77261>

Tack för att ni lyssnat!

KomBo

Kontakt: akktiv@vgregion.se

www.vgregion.se/ov/dart